

Shrnutí:

Mezi prvky demokratického právního státu patří správní soudnictví vykonávané prostřednictvím krajských soudů a Nejvyššího správního soudu. Nejvyšší správní soud stojí na vrcholu této soustavy, přičemž samotná vrcholná pozice implikuje důležitost jeho rozhodování. Rozhodovací činnost pak vykonává primárně skrze tzv. „běžné“ senáty, které projednávají a rozhodují věci denně s přihlédnutím k již ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu a zabezpečováním předvídatelnosti soudních rozhodnutí. Pokud se však chtějí tyto „běžné“ senáty odchýlit od právních názorů vyslovených již v dřívějších rozhodnutích Nejvyššího správního soudu, stíhá tyto senáty podle § 17 odst. 1 s. ř. s. povinnost postoupit věc rozšířenému senátu. Rozšířený senát tak představuje ohnisko odlišností, ve kterém dochází k vyřešení sporných otázek a zároveň k naplňování jedné z obecně známých funkcí rozšířeného senátu, kterou je sjednocování rozhodovací činnosti „běžných“ senátů, tedy uvnitř samotného Nejvyššího správního soudu. Tento článek se zabývá rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu z historického pohledu, jeho předchůdcem, popř. jeho první historickou podobou, v čem spočívala jeho funkce, popř. zda právní úprava v minulosti účinná by mohla či nemohla být inspirativním zdrojem pro případné změny v dnešní právní úpravě a proč. Dále jsou načrtnuty problematické aspekty, se kterými se v současné době setkáváme, s propojením na historickou právní úpravu. Článek tak otevírá prostor pro další dosud nevyřešené otázky, přičemž jeho záměrem je jednak přiblížení doposud nezpracovaného historického vývoje rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu a poukázání na možnou inspiraci předchozí právní úpravou týkající se organizačního fungování předmětného senátu.

Klíčová slova: Nejvyšší správní soud, rozšířený senát, předchůdci rozšířeného senátu, soudní řád správní.

Administrative justice and the role of extended chambers in a historical context – summary:

The elements of a democratic legal state include administrative justice carried out through regional courts and the Supreme Administrative Court. The Supreme Administrative Court stands at the top of this system, which very top position implies the importance of its decisions. The decision-making is carried out primarily through the so-called „ordinary“ bench of judges, which discuss and decide cases daily, taking into account the already established jurisprudence of the Supreme Administrative Court and ensuring the predictability of court decisions. However, if these „ordinary“ benches of judges want to deviate from the legal opinions already expressed in earlier decisions of the Supreme Administrative Court, these benches are subject to the obligation to refer the matter to an extended bench of judges according to paragraph 17 of the Administrative Code of Justice. The extended bench of judges thus represents a focus of differences, in which controversial issues are resolved and at the same time fulfills one of the generally known functions of the extended bench of judges which is the unification of the decision-making activities of „ordinary“ benches of

judges inside the Supreme Administrative Court. This article with the extended bench of judges of the Supreme Administrative Court, specifically deals with its predecessor from a historical point of view, or in its first historical form, its function, potentially whether the legal regulation effective in the past could or could not be an inspiring source for possible changes in today's legal regulation and why. Furthermore, the problematic aspects that we currently encounter are outlined, with a connection to the historical legal regulation. The article thus opens up space for other unresolved questions, and its intention is both to bring closer until now unprocessed historical development of the extended bench of the Supreme Administrative Court and to point out possible inspiration from the previous legal regulation concerning the organizational functioning of these bench.

Keywords: Supreme Administrative Court, extended bench of judges, historical perspective, Code of Administrative justice.